

## NOROLANPELLON ASEMAKAAVAN MUUTOS

098 23-275

### Luonnosvaiheen palaute

Kaavaluonnoksesta saatiin 6 lausuntoa ja 9 mielipidettä. Seuraavassa tiivistelmät niistä sekä kaavan laatijan vastineet.

#### Hämeen ELY-keskuksen lausunto

##### Luonto

ELY-keskus pitää kattavia selvityksiä ja huolellista vaikutusten arviointia hyvänä ja tarpeellisena lähtökohtana suunnittelulle ottaen huomioon suunnittelualan tiedossa olevat luonnonarvot. Vaikutusten arvioinnissa ja asemakaavaehdotusta valmisteltaessa tulee huomioida, että vaikutuksia syntyy myös korttelialueiden ulkopuolelle mm. muuttuvien pintavesi- ja valaistusolosuhteiden sekä lisääntyvän ihmisvaikutteen ympäristön myötä. Erityisesti on arvioitava kaavaratkaisun vaikutukset Kilpiäisten pohjan luonnonsuojelualueeseen, linnustoon sekä luontodirektiivin liitteen IV (a) lajeihin.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan suunnittelualan eteläosan kaavamerkinnot ja -määräykset eivät kuitenkaan kokonaisuudessaan riitä turvaamaan alueen tiedossa olevia suojelu- ja monimuotoisuusarvoja. Todetut luonnonarvot tulee turvata tarkemmilla kaavamerkinnoilla ja -määräyksillä, kuten suunnittelualan pohjoisosassa on tehty.

Kaavaluonnoksessa noron välittömään läheisyyteen on osoitettu hule 1-alue (lähivirkistysalueen osa, jota hoidetaan ja rakennetaan hulevesien ohjaamiseksi). Luontoselvityksen selvitysalue ei ole kattanut virran pohjoisosaa, ja ottaen huomioon, että noron alue on rajattu selvitysalueen reunaan asti, jää epäselväksi sijaitseeko hule 1-merkinnän alueella mahdollisesti vesilain suojelmaa noroa. Noron luonnontilaisuus tulee selvittää ennen alueen osoittamista hule 1-alueeksi. ELY-keskus esittää tuomaan ilmi luo 1-merkinnän kaavamääräyksessä, että alueella sijaitsee vesilain mukaisesti suojeltu noro.

Norolanpellon luontoselvityksessä (Metsänen 2023) suunnittelualan eteläosassa on tehty runsaasti havaintoja huomionarvoisista lajeista. Kaavaselostuksen perusteella rakentaminen on sijoitettu alueelle, jolla ei ole eliölajien kannalta erityisesti suojeltavia alueita. Luontoselvityksen perusteella rakentamiseen osoitetuilla alueilla sijaitsee kuitenkin mm. lepakoille tärkeäksi todettu alue (luokka II) ja liito-oravan mahdollinen kulkuyhteys. Ottaen huomioon alueella todetut luonnonarvot, jotka sijoittuvat rakentamiseen osoitetuille alueille ja niiden välittömään läheisyyteen, ELY-keskus suhtautuu varauksella korttelialueiden osoittamiseen Karjusaarenkadun eteläpuolelle. ELY-keskus ottaa tarkemmin kantaa luonnonympäristöön kohdistuviin vaikutuksiin ja esitettyyn kaavaratkaisuun luontovaikutusten arvioinnin valmistuttua ehdotusvaiheessa.

Asemakaavaluonnoskartassa Kilpiäisten pohjan vesistöalueet on osoitettu kokonaisuudessaan SL-merkinnällä (luonnonsuojelualue). ELY-keskus esittää, että alueet, jotka eivät kuulu luonnonsuojelulain mukaisesti perustettuun luonnonsuojelualueeseen, osoitetaan erillisellä kaavamerkinillä ja alueiden suojelu- ja monimuotoisuusarvot turvaavilla suunnittelumääräyksillä.

Suunnittelualueella kasvaa paikoin haitallisia vieraslajeja. ELY-keskus suosittelee, että kaavaselostukseen lisätään kuvaus suositellusta toimintamallista maansiirtotöiden ja rakentamisen aikana koskien haitallisiin vieraslajeihin lukeutuvien lajien torjumiseksi.

### Hulevedet

Kaavaselostuksessa todetaan, että alueelle tehdään hulevesiselvitys, joka huomioidaan kaavan ehdotusvaiheessa. ELY-keskus pitää laadittavaa hulevesiselvitystä keskeisenä kaavan selvitysaineistona. Suunnitelman tulee sisältää myös rakentamisen aikaisen hulevesikuormituksen määrällinen ja laadullinen hallinta, tämän lisäksi hulevesien aiheuttama tulvariski tulee arvioida ja huomioida suunnittelussa sekä suunnitella tarvittavat tulvareitit. Ilmastonmuutoksen rankkasateita voimistava vaikutus syytä on huomioida tulvariskejä arvioitaessa sekä hulevesiratkaisuja mitoittaessa. Hulevedet tulee ensisijaisesti viivyttää ja käsitellä kiinteistöllä, jolla ne muodostuvat, mikäli niiden syntyä ei voida estää, eikä imeyttäminen ole mahdollista.

### Pohjavesi, rakennettavuus

Kaavaselostuksessa tai luontoselvityksissä ei ole mainintaa mahdollisista yksityiskaivoista tai pohjavedestä riippuvaisista luontoarvoista kaava-alueella tai sen läheisyydessä. Mikäli näitä esiintyy, tulee niihin kohdistuvat pohjavesivaikutukset arvioida, jos alueelle suunnitellaan mahdollisesti merkittävää pohjaveden purkautumista aiheuttavaa maarakentamista. Kukkilan vedenhankintaa varten tärkeään pohjavesialueeseen (0408909) kaava-alueen rakentamisella ei ole vaikutusta.

### Liikenne

ELY-keskus katsoo, että ehdotusvaiheeseen liikenteellisten vaikutusten arviointia tulee täydentää liikenneselvityksen perusteella, sekä ehdotusvaiheessa tulee huomioida kaava-alueen saavutettavuus myös kestävän liikkumisen näkökulmasta.

### Lopuksi

Kaavaluonnoksen keskeinen arvioitava ja yhteensovitettava asia on Karjusaarentien eteläpuolelle osoitettavan rakentamisen vaikutukset alueen luontoarvoihin. Kaava-aineisto täydentyy ehdotusvaiheeseen usealla keskeiselle selvityksellä. Vaikutusten arviointi on vielä niukkaa ja sitä on syytä täydentää myös maisemavaikutusten osalta. ELY-keskus ottaa kantaa esitettyyn kaavaratkaisuun ja vaikutusten arviointiin kaavaehdotusvaiheessa.

### **Kaavoittajan vastine:**

Luontovaikutusten arviointia on täydennetty kaavaselostukseen lisäselvitysten ja luontovaikutusten arvioinnin valmistuttua. Kaavamääräyksiä on lisätty ja täsmennetty erityisesti alueen eteläosassa luontoarvojen alueilla. Lisäselvityksissä varmistunut kaava-alueen noro on huomioitu, ja hule-merkintä poistettu. Luonnonsuojelualueen varaus on rajattu luonnonsuojelupäätöksen mukaisesti ja jäljelle jäänyt alue on osoitettu vesialueeksi tai MY-2-alueeksi, jolle on annettu tarkempia kaavamääräyksiä. Haitallisista vieraslajeista on lisätty kaavaselostuksen kohtaan 5.3.2. Vaikutusten arviointia on täydennetty ranta-alueelle osoitettujen rakennuspaikkojen vaikutuksista.

Hulevesiselvitys ja -suunnitelma on valmistunut ja kaavaratkaisua on työstyetty sen mukaisesti, ja lisätty hulevesiin liittyviä määräyksiä. Myös vaikutusten arviointia on täydennetty hulevesien

osalta. Kaavaluonnoksen jälkeen on kartoitettu yksi vanha kaivo metsän alarinteessä, joka on kaavaehdotuksessa korttelin 248 tontilla 3. Kunnan maalla oleva kaivo on tarkoitus täyttää ennen tonttien luovutusta.

Alueelle on tehty liikenneselvitys, jonka mukaan liikenteen määrät pysyvät kohtuullisina ennustetilanteessa. Liikenteestä on lisätty kaavaselostuksen lähtötietoihin ja vaikutusten arviointiin.

Kaavaehdotukseen on lisätty havainnekuvia ja maisemallisia vaikutuksia on arvioitu. Kaavan ehdotusvaiheeseen tehdyt rakennustapaohjeet täydentävät kaavamääräyksiä, jolla rakentaminen sovitetaan maisemaan.

## **Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristön palvelualueen lausunto**

Kaavaratkaisussa on hyvin otettu huomioon olemassa oleva kaupunkirakenne ja mittakaava. Lahden kaupungin rajalle kaavoitettava uusi pientaloalue tiivistää kaupunkirakennetta ja tukeutuu olemassa olevaan katuverkostoon ja kunnallistekniikkaan. Alueelle ei tule uusia palveluja, mutta palvelut ovat hyvin saavutettavissa ja lähellä Lahden kaupunkialueella.

### Noro

Toisenmäen luontoselvityksessä (Sweco 2022) kaava-alueella todettiin vesilain mukainen noro, joka on rajattu kaavaan noron eteläosasta luo-merkinnällä. Huomioitavaa on se, että noro jatkuu pohjoiseen, mutta luontoselvityksen selvitysalue on katkennut keskeltä noroa, vaikka kaava-alue ulottuu pidemmälle. Noron päälle on sijoitettu hule-1 alue. Todennäköisesti luonnontilainen noro jatkuu pohjoiseen. Luontoselvitykset olisi hyvä ulottaa koko kaavan alueelle ja mikäli alueella on pienvesiä, kuten noroja, ne olisi hyvä sisällyttää selvitykseen. Hulevesipaikkaa ei ole suotavaa sijoittaa luonnontilaisen noron päälle.

### Lepakot

Kaava-alueen länsiosasto on selvitetty lepakkolajistoa (Noronpellon luontoselvitys, Metsänen 2024). Lepakkolajistoa ja mm. lepakoiden tärkeitä ruokailu/siirtymäreittejä ei ole tutkittu kaavan itäosasta, jossa on kuitenkin lepakoille suotuisaa ympäristöä. Esimerkiksi viiksisiipat suosivat metsäisiä elinympäristöjä. Kaavaa varten tehdyt luontoselvitykset ovat lepakoiden osalta puutteellisia. Luontoselvityksessä on rajattu arvokkaina luontotyyppikohteet 2 ja 3. Ne voisi olla hyvä esittää selvästi kaavakartalla.

### Liito-orava

Liito-oravan elinpiiri on rajattu kaavaan luo-2 alueena. Kaavamääräyksessä todetaan: puuston harkittu kaataminen on mahdollista. Tämä maininta on tarpeeton ja voi vaikeuttaa liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikan säilyttämistä. Kaavamääräyksen voisi muotoilla esimerkiksi: liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.

### Muuta

Kaavan tausta-aineistona olevat luontoselvitykset eivät kaikki ole nähtävillä aineistoissa. Mikäli selvityksissä on herkkää tietoa, kuten liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, ne olisi mahdollista poistaa raportista.

## Hulevedet

Kaava-alue on hulevesien hallinnan järjestämisen kannalta haastava pienistä korkeuseroista ja pääosin heikosti vettä läpäisevästä maaperästä johtuen. Alueen hulevesien purkupaikkana toimiva Vesijärven Kilpiäistenpohja on luonnonsuojelualue, joten alueen tarkemmassa hulevesisuunnittelussa tulisi kiinnittää erityistä huomiota hulevesikuormituksen hallintaan. Siihen liittyen tarkasteltavia kokonaisuuksia ovat ainakin kiinteistöillä tehtävän hulevesien hallinnan mahdollisuuksien kartoittaminen ja siihen soveltuvilla paikoilla velvoittavien kaavamääräysten asettaminen, rakennettaviksi esitettyjen alueiden purku-uomien eroosionhallinta sekä katualueilta talvisaikaan aurattavien lumien läjityspaikat ja mahdolliset käsittelyalueet. Edellä mainitut olisi hyvä ottaa huomioon alueen hulevesiselvityksen tavoitteiden asettamisen ja laadinnan yhteydessä.

## Maankäyttö

Asemakaava-alueen kaakkoisosaan on jätetty ekologisenä käytävänä säilytettävä viheralue, joka toimii Päijät-Hämeen maakuntakaavassa 2014 osoitettuna viheryhteytenä. Karjusaarenkadun ja rannan väliin osoitetut pientalotontit tulevat käytännössä toiminnoillaan varamaan alueen rantaviivaan asti asemakaavaluonnoksen, vaikka ne sijaitsevatkin MY-2-alueella. Ranta on jo nyt rakennettu venevajoineen ja laitureineen. Uusien tonttien osoittaminen Karjusaarenkadun ja rannan väliselle alueelle lisää painetta ranta- ja vesialueiden käyttöön. Uhkana on, että Kilpiäistenpohjan luonnonsuojelualueen luontoarvoja ei pystytä turvaamaan asemakaavaluonnoksessa osoitetulla MY-2 merkinnällä.

## **Kaavoittajan vastine:**

Lisäselvityksissä varmistunut kaava-alueen noro on huomioitu, ja hule-merkintä poistettu. Lepakoiden II ja III -luokan alueet on merkitty kaavaan luo-merkinnöillä. Lisäksi kaavan yleismääräyksiin on lisätty määräys valaistusolosuhteiden huomioimisesta lepakoiden kannalta lähimpänä lepakkoalueita oleviin kortteleihin. Arvokkaat luontotyypit 2 ja 3 on sisällytetty luo-3 merkintään. Teknisesti rajausta on tarkistettu ja päädytty esitysteknisesti rajaamaan luontotyypit samaan merkintään sisältyen. Luo-2 merkintää on tarkistettu. Kaavaselostuksen liitteiksi tulevat aineistot on tarkistettu uudestaan kaavan ehdotusvaiheeseen. Tausta-aineistoa voi tarvittaessa pyytää erikseen. Hulevesiselvitys ja -suunnitelma on valmistunut ja kaavaratkaisua on työstetty sen mukaisesti, ja lisätty hulevesiin liittyviä määräyksiä. Myös vaikutusten arviointia on täydennetty hulevesien osalta. Luontoselvityksessä mukaan täytemaa-alueilla ei ole erityisiä luontoarvoja, johon rannan tontit ovat pääosin osoitettu. Luontoarvoja sisältävien metsäalueiden ja ekologisten yhteyksien määräyksiä on täydennetty kaavaehdotukseen (mm. MY-2, W/s, luo- ja vih-merkinnät), jotka osaltaan turvaavat luontoa tonttialueiden ulkopuolella. Mm. MY-2 alueelle määräykseen on lisätty, että alueelle rakentaminen on kielletty.

## **Päijät-Hämeen alueellisen vastuumuseon lausunto**

### Arkeologinen kulttuuriperintö

Museo edellytti osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 16.1.2023 antamassaan lausunnossa suunnittelualueen muinaisjäännöstietojen ajantasaistamista. Tämä on huomioitu sekä luonnosvaiheen kaavaselostuksessa (s. 13) että päivitetyssä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (s. 7). Osana kaavahanketta on tekeillä suunnittelualueen arkeologinen inventointi, joka huomioidaan kaavan ehdotusvaiheessa. Museolla ei ole kaavan luonnosvaiheesta huomautettavaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

## Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa koskeissa lausunnoissaan museo edellytti suunnittelualueen nykyisen rakennuskannan ja hankkeen vaikutusten kuvailua kaavaselostukseen. Kunta on laatinut hankealueelta rakennusinventoinnin. Museo katsoo, että hankkeessa on riittävästi huomioitu rakennetun kulttuuriympäristön arvoja eikä sillä ole siltä osin huomautettavaa kaavaluonnokseen.

**Kaavoittajan vastine:** Merkitään tiedoksi.

## **Päijät-Hämeen liiton lausunto**

Päijät-Hämeen liitto on Norolanpellon kaavamuutoksesta OAS-vaiheessa antamassaan lausunnossa korostanut kaava-alueen etelärajalle sijoittuvan ekologisen yhteyden säilyttämisen merkitystä. Kaava-alueen eteläraja on kaavaluonnoksessa osoitettu metsäisenä säilytettävänä MY-1 alueena, mikä on hyvä ratkaisu. Myös viheryhteyden tarkastelut kaavaselostuksessa ja luontoselvityksessä ovat hyvin laadittuja.

Maakunnallisesti merkittävä kriittinen ekologinen yhteys kaava-alueen eteläosassa kuntarajalla on jo nykyisellään hyvin kapea. Kapeaa yhteyttä tukevan vaihtoehtoisen ekologisen yhteyden turvaamiseksi kaava-alueen keskiosissa olisi suositeltavaa vielä tarkastella erillispienalojen korttelialueen AO68 pohjoisimman kärjen rajausta.

## **Kaavoittajan vastine:**

Ekologisten yhteyksien merkintöjä on täydennetty kaavaehdotukseen. AO 68 korttelin pohjoiskärkeen on lisätty istutettavaa alueen osa, mutta tontin kaventamista niin pieneltä osin ei nähdä järkevänä huomioiden, että kyseessä on olemassa oleva tontti yksityisessä maanomistuksessa. Ekologinen yhteys samassa kohtaa hieman leventyy kaavaluonnoksesta, kun korttelia 243 on pienennetty etelälaidastaan.

## **Päijät-Hämeen ympäristöterveyden lausunto**

Terveydensuojeluviranomainen on antanut lausunnon/mielipiteen kaavahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Lausunnossa esille nostettuun radonhaitan huomioimiseen rakentamisessa on reagoitu kaavamääräyksellä. Katualueiden liikenteen aiheuttamaa meluhaittaa on myös selvitetty melumallinnuksella ja sen tulosten perusteella on annettu terveydensuojelun näkökulmasta riittävät kaavamääräykset. Rakennettavuusselvityksissä on havaittu, että alueella pohjaveden pinta on hyvin lähellä maanpintaa ja paikoitellen esiintyy myös paineellista pohjavettä sekä orsivettä. Tämän perusteella kaavamääräyksellä on kielletty kellareiden rakentaminen osaan kortteleista sekä määritetty alin rakentamiskorkeus.

Alueen korttelien rakennettavuutta on selvitetty kolmessa eri selvityksessä ja niiden pohjalta asiaa on käsitelty myös kaavaselostuksessa. Asumisterveyden kannalta on suositeltavaa lisätä kaavan yleismääräyksiin velvoite tehdä rakentamisen kannalta ainakin heikoimmin kantavilla tonteilla rakennuspaikkakohtainen maaperätutkimus ja perustamistavan selvitys osana rakennuslupamenettelyä.

Hulevesien osalta on hyvä, että suunnittelualueelle on tekeillä hulevesiselvitys. Karjusaarenkadun itäpuoliset alueet ovat potentiaalisia hulevesitulvan alueita. Purolantien mutkan alueella on todettu tulvimista ja eroosiota, jonka takia kaavaluonnokseen on lisätty ohjeellinen hulevesien käsittelyalue. Tulevaisuudessa sadanta ja lämpötilaolojen muutos tulee kasvattamaan hulevesikuormitusta, jonka takia hulevesien käsittely ja johtaminen tulisi tehdä reilulla mitoituksella. Terveystensuojelu ottaa hulevesiasioihin tarkemmin kantaa hulevesiselvityksen valmistuttua ehdotusvaiheessa.

### **Kaavoittajan vastine:**

Kaavaehdotuksen yleismääräyksiin on lisätty pohjatutkimuksiin liittyviä määräyksiä. Hulevesiselvitys ja -suunnitelma on valmistunut ja kaavaratkaisua on työstitetty sen mukaisesti, ja lisätty hulevesiin liittyviä määräyksiä. Myös vaikutusten arviointia on täydennetty hulevesien osalta. Muilta osin lausunto merkintään tiedoksi.

**Lahti Energia Sähköverkko Oy:llä** ei ole lausuttavaa.

**Kaavoittajan vastine:** Merkitään tiedoksi.

### **Hollolan ympäristöyhdistys ry:n mielipide**

Pääosin asemakaava on hyvä ja perusteltu. Yleisesti ottaen kaavaluonnoksessa jätetään riittävästi metsäisiä ja erityisesti lähivirkistysalueeksi kaavoitettuja alueita.

Karjusaarenkadun länsipuolelle kadun ja rannan väliin yksityisten omistamalle ranta-alueelle osoitetut kolme erillispientalojen aluetta tulee poistaa kaavasta. Jo nykytilanteessa alue on nurmikko rantaan saakka, rakennuksia on rannassa ja pitkältä matkalta puuton. Rakennuspaikkojen ja rannan välisellä MY-2 merkinnällä ei ole positiivista merkitystä luonnon kannalta. Mielipiteessä kysytään, pystyykö kunta velvoittamaan maanomistajan muodostamaan puustoisien ja ihmistoiminnan ulkopuolelle jätettävän vyöhykkeen.

Karjusaarenkadun länsipuolelle rannan tuntumaan ei ole mahdollista osoittaa alueita asuin- tai vapaa-ajan kiinteistöille. Rakennuspaikkoina ne ovat huonoja vaatien massiiviset paalutukset pehmeän täytetyn vuoksi ja hulevesien johtaminen tulee olemaan heikkoa, tästä aiheutuu pitkällä aikavälillä hankaluuksia mm. ilmastonmuutoksen myötä lisääntyneen sadannan ja lisääntyvien rankkasateiden aiheuttamien hetkittäisen tulvimisen vuoksi. Luontoselvityksessä 2023 on nähtävissä huomionarvoisten lintujen reviirien osalta suuri prosentuaalinen painotus juuri aiottujen tonttien kohdalla. Yksi tontti alueista on myös lepakoille tärkeällä II-luokan alueella. Tonttien osoittaminen alueelle tulee varmasti lisäämään lintuja ja muita eliöitä häiritsevää vesi- ja muuta liikennöintiä.

Alueen itäreunaan on suunniteltu kävely- ja pyörätie (pp), joka kulkee Purolantien länsipuolella olevien tonttien länsipuolta aina kaavaan esitetyn leikkikentän luo ikääntyneiden erirakenteisten metsäisten alueiden läpi. Väylän ei ole syytä jatkua tällä tavoin vieden hyvälaatuisia metsäistä pinta-alaa tarpeettomasti. Purolantien

varressa olevien kiinteistöjen 1:890 ja 1:850 välissä on rakentamatonta kunnan omistamaa aluetta, jossa jo nykyiselläänkin kulkee ura. Kävely- ja pyörätie voidaan linjata siitä kohdasta alas Purolantielle säästäten metsää ja rakentamiskustannuksia. Muutoin Nokkakujan ja Purolantien yhdistävä kävely- ja pyörätie on hyvä ajatus.

Mielipiteessä otetaan kantaa hule-1 alueeseen, joka pohjautuu alueen koillispuolelle tehtyyn Piippumäen hulevesiselvitykseen. On ymmärrettävää, että mikäli puron yläjuoksulla oleva runsas asutus on kaikkineen ohjattu ohjaamaan hulevetensä mainittuun puroon, niin sen tilavuus voidaan ajoittain kokea ylittävän. Maastokäynnillä lieviä kevättulvimisen merkkejä oli nähtävissä saviseen maahan kovertuneessa uomassa, mutta ei mitenkään haitallisissa määrin vaan normaalina asiana omalta osaltaan luontaisesti viivästyttäneen vesimassoja. Hollolan ympäristöyhdistys näkee, että hulevesikäsitteilylle varattava alue on sijoitettu paikkaan, joka on luonnontilaisen kaltaista tai sellaiseksi hyvin kehittymässä olevaa arvokasta, mutkittelevaa lehtoista savimaan purouomaa runsaine lehtilahopuustoineen. Tällaisen kohteen raskas muokkaaminen toiseen tarkoitukseen ei ole arvokkaiden pienvesien tilan turvaamisen vuoksi mahdollista. Hulevesialtaiden rakentaminen suoritetaan tyypillisesti hyvin raskaalla kalustolla, jollaisen käyttö vaatii jopa useiden kymmenien metrien puuttomia alueita kohteen ympärille ja vahvapohjaisen tien rakentamisen metsään maa-ainesten kohteelle kuljettamista varten. Hulevesien hallintaan ottaminen tulee tapahtua pienemmissä osissa ylemmänä purouomassa ja lähempänä paikkoja, josta vesiä uomaan johdetaan, eikä enää tässä alajuoksulla käyttäen massiivisia ratkaisuja keskellä luonnonaluetta. Yleisestikin hulevesien ensisijainen käsittely tulisi olla niiden imeyttäminen mahdollisimman lähellä syntypaikkaa. Tarvittaessa pienempiä altaita, viivytyspainanteita tai imeytyskaivantoja voidaan muodostaa ylemmäs purouoman haaroihin pienemmillä koneilla. Hule-1 -merkintä tulee poistaa tästä kaavasta.

Kaavaluonnokseen on merkitty myös ohjeellinen yleiselle jalankululle varattava osa kaava-alueen koillisosan pyörätieltä Lähteennoron suuntaan. Väylän linjaus ohjautuu osin myös Lähteennoron itäpuolelle. Tällainen kaavamerkintä mahdollistaa myöhemmin leveän väylän rakentamisen, jolloin ennestäänkin kapea metsäalue kapenee kahdeksi suikaleeksi väylän molemmin puolin ja luonnontilaisen kaltaista tai sellaiseksi kehittymässä olevaa purouomaa joudutaan muokkaamaan. Polkuja muodostuu alueen asukkaiden toimesta sopiviin paikkoihin ja ne sopivat maastoon rakennettuja väyliä paremmin. Merkintä on selkeintä poistaa kokonaan, jotta luonnonalue säilyy mahdollisimman ehyenä.

Halssikujan päädyistä kohti Karjusaarenkatua lähtevä pyörä- ja jalankululle varattava reitti (pp)halkaisee Karjusaarenkadun eteläpuolisen MY2-alueen ja pohjoispuolisen MY1-alueen välisen yhteyden keskeltä. Kun otetaan huomioon, että (oletettavasti) valaistu kevyen liikenteen väylä vaatii leveyssuunnassa varsin paljon puutonta tilaa, niin sen molemmille puolille jää tällöin enää vain kapeat suikaleet metsää ennen kuin kaavoitetut asuintontit tulevat vastaan. Yhteys ei tällöin toimi enää ekologisenä reittinä, jonka johdosta esitämme, että kevyen liikenteen väylä suunnitellaan uudelleen hieman pohjoisemmaksi uuden tontin sivuun. Näille paikkeille on luontoselvityksessä (2023) linjattu myös liito-oravan kulkureitti.

On valitettavaa että lähdeaineistona käytettyä dokumenttia "Hollolan Toisenmäentien kaavamuutoksen luontoselvitys (2022)" ei ole jaettu tämän prosessin aikana asianosaisille, vaikka siihen viitataan kaavaselvityksessä useaan otteeseen. Hollolan ympäristöyhdistys pyytää saada dokumentin saataville.

Näiden lisäksi Hollolan ympäristöyhdistys esittää, että kaavaan asetetaan pysyväälle luonnonsuojelualueelle varaus alueen keskellä olevan mäen alueelle. Asemakaavakartta rajaa sen jo varsin hyvin etelästä, idästä ja lännestä. Koillisen suunnasta alueen olisi tarpeellista ulottua lehtipuuvaltaisen luonnontilaisen kaltaisen Lähteenoro-puron eteläosien yli. Näin perustettava ls-alue kattaa kaavaan merkityt luo-1, luo-2 ja luo-3 -kohteet. Alueen rauhoitus päätöksiin on kirjattavissa tarvittavat poikkeukset vaarallisten reunapuiden poistolle tmv. rajanaapureiden kannalta välttämättömille toimenpiteille, sekä myös ulkoilun ohjaamistarpeeseen liittyville ratkaisuille. Pysyvä luonnonsuojelualue turvaa arvokkaan, luonnoltaan monimuotoisen ja yhtenäisen lähiluontokohteen myöhemmiltä mahdollisilta maankäytön muutoksilta.

### **Kaavoittajan vastine:**

Luontoselvityksessä mukaan täytemaa-alueilla ei ole erityisiä luontoarvoja, johon rannan tontit ovat pääosin osoitettu. Luontoarvoja sisältävien metsäalueiden ja ekologisten yhteyksien määräyksiä on täydennetty kaavaehdotukseen (mm. MY-2, W/s, luo- ja vih-merkinnät), jotka osaltaan turvaavat luontoa tonttialueiden ulkopuolella. Mm. MY-2 alueelle määräykseen on lisätty, että alueelle rakentaminen on kielletty. Kaavassa osan tonteista ulottuminen II ja III-luokan lepakkoalueiden reunoille ei katsota olevan merkittäviä vaikutuksia. Vaikutuksia on pyritty lieventämään antamalla valaistukseen liittyvä yleismääräys lähimpänä lepakkoalueita oleville korttelialueille.

Hulevesiselvitys ja -suunnitelma on valmistunut ja kaavaratkaisua on työstyetty sen mukaisesti, ja lisätty hulevesiin liittyviä määräyksiä. Myös vaikutusten arviointia on täydennetty hulevesien osalta. Näin ollen katsotaan, että kaava-alueen hulevedet käsitellään asianmukaisesti.

Ranta-alueen tonteille on annettu kaavamääräyksiä rakentamisen alimmasta korkeusasemasta, katusuunnitelmien mukaisten korkeusasemien huomioimisesta sekä kellareiden rakentamisesta. Rakennettavuusselvityksen mukaan rakentaminen on mahdollista.

Kaavaluonnoksessa osoitettu kevyen liikenteen reitti metsästä Purolantielle on kaavaehdotuksesta poistettu. Kaavaehdotuksessa reitti mastolle kulkevalta väylältä Purolantielle on osoitettu ulkoilureittinä.

Hule-1 merkintä on poistettu lisäluontoselvityksen myötä, jossa uoman pohjoisosa on myös todettu luontaisen kaltaiseksi noroksi.

Kaava-alueen koillisosasta on poistettu kevyen liikenteen reitit noron ympäristöstä. Lähteenpellontien päästä on kaavaehdotukseen osoitettu ulkoilureitti, joka ei ylitä noroa.

Ohjeellinen kevyen liikenteen reitti Halssikujalta Karjusaarenkadulle on osoitettu nykyisen pihatien sekä infran alueelle, joka säästää parhaiten olemassa olevaa puustoa

ympäristössään. Myös korttelia 243 on pienennetty eteläosastaan, joka leventää ekologista yhteyttä MY-1-alueella.

Kaavaselostuksen liitteiksi tulevat aineistot on tarkistettu uudestaan kaavan ehdotusvaiheeseen. Tausta-aineistoa voi tarvittaessa pyytää erikseen.

Luonnonsuojelualueet osoitetaan erillisten luonnonsuojelupäätösten kautta ja rajaukset kaavaan osoitetaan päätösten mukaisesti.

### **Salpausselän luonnonystävät ry:n mielipide**

Valmistelutyössä on hyvin selvitetty alueen luonto- ja ympäristöarvot. Toivomme, että asemakaavan jatkotyössä noita esille tulleita luontoarvoja vaalittaisiin luonnosta paremmin. Erityisesti pidämme tärkeänä, että Karjusaarenkadun Vesijärvenpuoleisella rantakosteikolle ei esitettäisi asuinrakentamista. Maisemallisesti tuon rantakaistaleen rakentaminen heikentää alueen luontoarvoja sekä maisemakuvaa. Jos tuolle alueelle rakennetaan, vaatii savipohjaisen maan muuttaminen rakentamiselle kelpoiseksi suuria kaivuutöitä sekä maanvaihtoa. Kaikki tuollainen jo rakentamisvaiheessa aiheuttaa valumavesien kautta rehevöitymistä Kilpiäistenpohjassa.

Karjusaarenkadun koillispuolelle voisi ennemminkin sallia lisää rakentamista, koska ne eivät häiritse alueen luontoarvoja niin suuresti kuin rannan puolisen alueen rakentaminen. Karjusaarenkadun rannanpuolelle tulee varata tilaa kevyenliikenteen väylälle.

Arvostamme sitä, että kaava-alueen metsäiset mäkialueet säilytetään luontoarvoiltaan arvokkaina metsäalueina.

### **Kaavoittajan vastine:**

Luontoselvityksessä mukaan täytemaa-alueilla ei ole erityisiä luontoarvoja, johon rannan tontit ovat pääosin osoitettu. Luontoarvoja sisältävien metsäalueiden ja ekologisten yhteyksien määräyksiä on täydennetty kaavaehdotukseen (mm. MY-2, W/s, luo- ja vih-merkinnät), jotka osaltaan turvaavat luontoa tonttialueiden ulkopuolella. Mm. MY-2 alueelle määräykseen on lisätty, että alueelle rakentaminen on kielletty. Kaavassa osan tonteista ulottuminen II ja III-luokan lepakkoalueiden reunoille ei katsota olevan merkittäviä vaikutuksia. Vaikutuksia on pyritty lieventämään antamalla valaistukseen liittyvä yleismääräys lähimpänä lepakkoalueita oleville korttelialueille.

Hulevesiselvitys ja -suunnitelma on valmistunut ja kaavaratkaisua on työstyetty sen mukaisesti, ja lisätty hulevesiin liittyviä määräyksiä. Myös vaikutusten arviointia on täydennetty hulevesien osalta. Näin ollen katsotaan, että kaava-alueen hulevedet käsitellään asianmukaisesti.

Ranta-alueen tonteille on annettu kaavamääräyksiä rakentamisen alimmasta korkeusasemasta, katusuunnitelmien mukaisten korkeusasemien huomioimisesta sekä kellareiden rakentamisesta. Rakennettavuusselvityksen mukaan rakentaminen on mahdollista.

Kaavaehdotukseen on lisätty havainnekuvia ja maisemallisia vaikutuksia on arvioitu. Kaavan ehdotusvaiheeseen tehdyt rakennustapaohjeet täydentävät kaavamääräyksiä, jolla rakentaminen sovitetaan maisemaan.

Karjusaarenkadun rannanpuolella on jo nykyisin kevyen liikenteen väylä ja se sisältyy kaavan katualueeseen.

### **Kiinteistön 98-414-1-1002 omistajien mielipide**

Karjusaarenkatu 21 tulee pihaan asti pihatie, joka on täysin toimiva. Kyseinen pihatie on kaavassa varattu kävely- / pyörätielle. Kaavamuutoksessa sisäänvalo sijoittuu uuden Norolanpellon kaavan kautta ja päättyy tontin rajalle. Pihatie katoaa täysin. Kulku tontille halutaan suoraan Karjusaarenkadulta jo valmiina olevaa pihatietä pitkin. Kilpiäisissä on tontteja, joille kulku on myös kävely-/pyörätietä pitkin, joten kyseisen tien muutossuunnittelu kävely-/pyörätieksi ei tästä kärsi. Tai mahdollinen uusi pihatie pitää rakentaa kunnan toimesta talon päätyyn asti, eikä jättää tontin rajalle.

### **Kaavoittajan vastine:**

Reitti pihalle järjestetään uutta katua pitkin, jonka kunnossapidosta vastaa kunta. Kadun rakentamisen yhteydessä kunta tekee tontin ajoliittymän uuteen sijaintiin pihan nykyiselle kulkureitille saakka.

### **Purolantien asukkaan A mielipide**

Toive, ettei Purolantielle suunniteltua uutta kevyen liikenteen reittiä toteutettaisi. Reitti tulee liian lähelle Purolantie parillisten tonttien takapihoja. Aikoinaan tonttia hankittaessa on haluttu rauhallinen metsäinen takapiha. Uusi kevyen liikenteen väylä pilaisi tämän. Lisäksi Purolantie alkupäässä on jo ”rasitteena” mahdollinen myöhemmin toteutettava leikkipuisto, niin kevyen liikenteen uusi linjaus veisi ainoan rauhallisen rajan omalta tontilta. Jokainen on voinut tonttia tai kiinteistöä hankkiessaan tutustua asemakaavakarttoihin. Polku on kulkenut Purolantie VL-alueella iät ja ajat. Kevyt polku voitaisiin tarvittaessa jättää lähelle nykyistä sijaintia uuden muodostettavan asuintontin rajalle. Paras vaihtoehto olisi, mikäli kevyen liikenteen reitti jätettäisiin kokonaan tekemättä. Suunniteltu linjaus tulee niin lähelle Purolantien ja Karjusaarenkadun kadun risteystä, että se on aivan turha. Katuja pitkin pääsee hyvin kulkemaan. Lisäksi varmasti kaikki Purolantien kiinteistöt hyötyisivät siitä, että katumme olisi päättyvä ilman läpikulku mahdollisuutta. Uudelle Norolanpellon alueelle tulee paljon lisää uusia asukkaita, mikä lisää turhaa liikkumista suunnitellulla uudella Purolantien kevyen liikenteen linjauksella ja se pilaisi nykyiset rauhalliset takapihat. Alueella on paljon lintuja ja koskematonta luontoa, jotka toivotaan edelleen säilyvän ennallaan ilman kevyen liikenteen väylää. Pahinta olisi, mikäli uudesta kevyen liikenteen väylästä tulisi mopoilla ajelu reitti. Toivotaan, että Purolantien suunniteltu uusi kevyen liikenteen väylä jätetään kokonaan toteuttamatta.

### **Kaavoittajan vastine:**

Kaavaluonnoksessa osoitettu kevyen liikenteen reitti metsästä Purolantielle on kaavaehdotuksesta poistettu. Kaavaehdotuksessa reitti mastolle kulkevalta väylältä Purolantielle on osoitettu ulkoilureittinä.

## **Purolantien asukkaan B mielipide**

Ei halua pyörätietä/kävelypolkua tontin rajan lähelle Purolantielle. Se raiskaa metsäluontoa ja on täysin turha. Kävelyn ja pyöräilyn voi järjestää Norolantieltä olemassa olevia ja tulevia Norolanpellon katuja pitkin. Suunniteltu uusi väylä häiritsee erittäin paljon yksityisyyttä. Vastustaa uuden väylän linjausta.

## **Kaavoittajan vastine:**

Kaavaluonnoksessa osoitettu kevyen liikenteen reitti metsästä Purolantielle on kaavaehdotuksesta poistettu. Kaavaehdotuksessa reitti mastolle kulkevalta väylältä Purolantielle on osoitettu ulkoilureittinä.

## **Purolantien asukkaan C mielipide**

Erillistalojen korttelialuetta AO 72 (ranta-alueen eteläisin kortteli) ei tule toteuttaa. Tehdyn luontoselvityksen mukaan Karjusaarenkadun ja Kilpiäistenpohjan väliseltä alueelta on löydetty uhanalaisia ja muita huomionarvoisia lajeja. Tämä liittyy etenkin erillistalojen korttelialueeseen AO 72. Kunnan tulee ehdottomasti ottaa huomioon selvityksen mukaiset seikat ja jättää tämä korttelialue toteuttamatta. Hollolalla on muita alueita, jotka sopivat hyvin asuinrakentamiseen, joten annetaan tälle arvokkaalle luontoalueelle mahdollisuus jatkaa elämäänsä ilman suurempaa ihmiskäden vaikutusta.

Mikäli aluetta halutaan kehittää, sen voisi kaavoittaa VL-alueeksi, jolta johtaisi luontopolku olevalle lintutornille. Näin luontoarvot säilyvät ja se toimisi jokamiehen virkistysalueena. Toinen vaihtoehto voisi olla, että AO 72 muutetaan VK-alueeksi vastineeksi Purolantien VK-alueelle, jota ei ole koskaan toteutettu. Leikkikentän rakentaminen ei aiheuttane luonnolle samanlaista stressiä kuin usean talon rakentaminen, joka mahdollisesti voi olla pitkäkestoistakin. LS-alueen välittömässä läheisyydessä on jo nyt alue, jonka voisi helpohkosti muuttaa leikkikentäksi ilman isoa häiriötä luonnolle. Leikkikenttä palvelisi alueen lapsiperheitä ja lapsilla olisi myös oiva mahdollisuus tutustua lähiluontoon ja sen eläimistöön. Purolantien VK-alueen voinee kaavassa muuttaa VL-alueeksi, mikäli yhteys Norolantieltä johdetaan tämän alueen kautta.

## **Liikennemelu - ajonopeudet Karjusaarenkadulla**

Liikenne alueella tulee kasvavan asukasmäärän vuoksi lisääntymään, joten nykyinen 50 km/h nopeusrajoitus tulisi Karjusaarenkadulla alentaa 40 km/h. Nopeuden laskun vaikutus liikennemelun määrään on merkittävä ja alhaisempi nopeus parantaa myös liikenneturvallisuutta, kun pihaliittymien määrä lisääntyy ja kun voi olettaa, että lapsiperheiden määrä alueella lisääntyy. Myös rakentamisen aikana alueella tulee liikkumaan isoja rekkoja ja kuorma-autoja, jotka aiheuttavat lisämelua (tämä on väliaikainen haitta, mutta saattaa kuitenkin jatkua useankin vuoden ajan).

## **Yhteys Purolantieltä Norolantielle**

Yhteys Purolantieltä Norolantielle tulee ehdottomasti säilyttää ja sen rakentaminen tulee sitouttaa toteutettavaksi kaavassa joko nykyisessä tai kaavaluonnoksessa ehdotetussa paikassa. Mikäli reitin paikka muuttuu, tulee se rakentaa muun kaava-alueen rakentamisen yhteydessä, jotta asianmukainen kulku säilyy. Mikäli yhteys siirretään nykyisestä paikasta

kaavaluonnoksen ehdottamaan paikkaan, tulee myös huolehtia tulvavesien poisjohtaminen nykyisellä VK-alueella, koska keväisin alue tulvii runsaasti.

### **Kaavoittajan vastine:**

Luontoselvityksessä mukaan täytemaa-alueilla ei ole erityisiä luontoarvoja, johon rannan tontit ovat pääosin osoitettu. Luontoarvoja sisältävien metsäalueiden ja ekologisten yhteyksien määräyksiä on täydennetty kaavaehdotukseen (mm. MY-2, W/s, luo- ja vih-merkinnät), jotka osaltaan turvaavat luontoa tonttialueiden ulkopuolella. Mm. MY-2 alueelle määräykseen on lisätty, että alueelle rakentaminen on kielletty.

Kaavaan on tehty melu- ja liikenneselvitykset. Autoliikenteen määrät pysyvät kohtuullisina myös ennustetilanteessa, esimerkiksi uusia lisäkaistoja tai liikennevaloja ei tarvita liittymiin. Liittymien määrä ei lisäännä merkittävästi Karjusaarenkadulla ja Toisenmäentiellä, ja osa tonttiliittymistä on voitu yhdistää yhteisillä ajoyhteyksillä (ajo- tai AH-merkinnät). Tarkemmassa suunnittelussa on tärkeä varmistaa jalankulun ja pyöräilyn turvallisuus katujen ylityksissä, sekä esteettömät yhteydet pysäkeille. Liikenteen aiheuttama melua on ainoastaan Karjusaarenkadun ja Toisenmäentien varsilla, jossa tonttien oleskelualueiden melu voidaan torjua rakennusten sijoittelulla tai melusuoja-aidalla. Melu on huomioitu kaavan yleismääräyksissä.

Hulevesiselvitys ja -suunnitelma on valmistunut ja kaavaratkaisua on työstitetty sen mukaisesti, ja lisätty hulevesiin liittyviä määräyksiä. Purolantiella voimassa olevassa kaavassa leikkikentäksi (VK) osoitettu alue korvataan viheralueella, jonne voidaan sijoittaa hulevesiallas. Purolantien katualue toimii tulvareittinä. Leikkipuisto on kaavaehdotuksessa sijoitettu uuden alueen yhteyteen, lähelle nykyistä Norolantietä.

Kaavaluonnoksessa osoitettu kevyen liikenteen reitti metsästä Purolantielle on kaavaehdotuksesta poistettu. Kaavaehdotuksessa reitti mastolle kulkevalta väylältä Purolantielle on osoitettu ulkoilureittinä. Kaavaehdotus mahdollistaa pyöräily- ja muulle jalankulkuliikenteelle kevyen liikenteen reitin Norolantieltä kohti Lahden kaupunkia uuden asuinalueen läpi Pilvipurjeentieltä, jota on levennetty kaavaluonnoksen jälkeen.

### **Purolantien asukkaiden D, 2 henkilöä, mielipide**

Purolantie-Norolantie välille kaavaillun pyörätien vaikutuksista asumisviihtyvyyteen, kiinteistöjen arvoon sekä metsän eläimistöön huolestuttaa. Valitessa tonttia, kriteerinä oli nimenomaan suojaisa ja yksityinen takapiha, joka rajoittuu metsään. Kunta aikoo rakentaa lähes takapihoille pyörätien, joka vaikuttaa kyllä täysin turhalta. Pyöräily Kukkilasta Lahteen kulkee tällä hetkellä hyvää, asfaltoitua, ajotiestä erillään olevaa, valaistua ja tasaista pyörätietä pitkin Toisenmäentie- Karjusaarentie - Lahti. Matkalla ei ole mäkiä, ja siinä on vain yksi tien ylityspaikka, jossa on suojatie ja hyvä näkyvyys joka suuntaan, ja johon autot hidastavat joka tapauksessa, koska tie kääntyy sillä kohdalla. (Toisenmäentie-Karjusaarentien risteys) Miksi pyöräilijät pitää ohjata omakotialueiden läpi, joissa on paljon tonttiliittymiä, ylämäkiä, useampia tien ylityksiä ja huomattavasti vaarallisempi Karjusaarentien ylityspaikka? Tällä hetkellä käytännössä minkäänlaista läpikulkua ei Kukkilasta Purolantietä pitkin Lahteen ole ollut. Siitä

voi hyvin päätellä sen, ettei valtavaa tarvetta "oikaista" ole. Koska kyllä ihmiset kulkisivat vaikka suon yli, jos reitti lyhenisi merkittävästi.

Lintuselvitys pitäisi ulottaa myös Purolantien- Norolantien väliselle metsäalueelle. Talviruokinnalla takapihalla käy kymmeniä lajeja, esim. pyrstötaisia, hömötaisia, kuusitaiaisia, närhiä, käpytikkoja ym. Takametsässä on huuhekajan oksennuspalloja ja valkoselkätikka on ollut pyörätien kohdalta raivattavan kannon luona ruokailemassa. Pyörätien rakentaminen tuhoaisi juuri tärkeän etelärinteen metsän, johon linnut ja kauriit hakeutuvat keväällä ruokailemaan ja pesimään. Tilanne on huolestuttava, sillä pyörätie toisi mukanaan myös koirien ulkoiluttajat, mahdollisesti katuvalot, asfaltin myrkyt, auraukset, valumavedet, valtavat sorakuormat ja metsäpohjan tuhot. Ainakin talviruokinnan voi sen jälkeen unohtaa. Pyydetään huomioimaan myös päivittäin liikkuvien kauriiden aiheuttamat vaaratilanteet pyöräilijöille.

Tämä kaikki tulee vaikuttamaan Purolantien asukkaiden asumisviihtyvyyteen ja talojen arvoon. Puiden kaato aiheuttaa erityisesti talomme kohdalla myös sen, että tuuli pääsee puhaltamaan suoraan Vesijärveltä talon länsipuolelle, aiheuttaen myös lämmityskustannusten lisääntymistä. Jos pyörätie jollain perusteella näyttää silti tarpeelliselta, eikö se voisi mennä nykyistä reittiä pitkin?

### **Kaavoittajan vastine:**

Kaavaluonnoksessa osoitettu kevyen liikenteen reitti metsästä Purolantielle on kaavaehdotuksesta poistettu. Kaavaehdotuksessa reitti mastolle kulkevalta väylältä Purolantielle on osoitettu ulkoilureittinä. Luontoselvityksessä *Toisenmäentien kaavamuutoksen luontoselvitys* (2022) on tehty myös linnustonselvitys Purolantie-Norolantie väliselle metsäalueelle, jonka perusteella ei ole tarpeen osoittaa erillisiä linnustoa koskevia merkintöjä kyseiselle alueelle.

### **Purolantien asukkaiden E, 2 henkilöä, mielipide**

Taloa ostaessa yksi valinnan peruste oli, että tontti rajautuu kahdelta sivulta metsään. Tässä muutoksessa toiselle sivulle tulee uusi tontti ja taakse pyörätie. Omasta rauhasta takapihalla ei ole enää tietoaakaan. Asemakaavaluonnoksessa suunniteltu uusi pyörätie kulkee aivan nykyisten tonttien takapihan vieressä. Maastosta johtuen pyörätie on huomattavasti tontteja ylempänä asettaen takapihat suoraan esille. Tämä tarkoittaa sitä, että pyörätien viereisten tonttien vihersuunnittelu menisi täysin uusiksi, koska tällä hetkellä takapihat eivät vaadi näkösuoja-aitoja. Uusi läpikulkureitti lisää ohikulkevaa liikennettä asuinalueellamme huomattavasti. Hyvä pyörätie ja suojaisat takapihat mahdollistavat näin myös talojen takapihojen omaisuuden helpon anastamisen, kun takapihoille ei kuitenkaan ole näkyvyyttä Purolantien suunnasta. Kulkumäärän lisääntyessä väistämättä myös epämääräisten kulkijoiden osuus kasvaa. Lisäksi suunniteltu uusi pyörätie laskee Norolantien suunnasta tultaessa Purolantien mutkaan. Tästä syystä jotkut pyöräilijät tulevat ylittämään Purolantien huomattavan kovaa, koska toisella puolella sijaitsee pyörätie. Risteyksestä tulee vaarallinen, vaikka Purolantien nopeusrajoitus on 30 km/h, kun pyörät pääsevät alamäessä huomattavan kovaa. Suunniteltu pyörätie on meidän mielestämme täysin turha, koska lähellä kulkee jo nyt hyvä pyörätie, mikä on aktiivisessa käytössä. Vastustamme myös tonttimme viereen tulevaa uutta tonttia, koska suunniteltu tontti on Purolantien asukkaille metsämaisemaa, kauneutta, vihreyttä ja väljyyttä tuova lisäarvo. Suunniteltu lisätontti toisi tukkoisuutta ja ahtauden tuntua

tähän päähän Purolantietä. Edellä kuvatuilla perusteilla Purolantien läheisyyteen suunniteltuja muutoksia vastustetaan. Pyörätie tulisi pitää samalla paikalla, jossa nykyinenkin polku Purolantieltä Norolantielle kulkee ja näin ollen jättää alue ennalleen eikä kaavoittaa uutta tonttia Purolantielle.

### **Kaavoittajan vastine:**

Kaavaluonnoksessa osoitettu kevyen liikenteen reitti metsästä Purolantielle on kaavaehdotuksesta poistettu. Kaavaehdotuksessa reitti mastolle kulkevalta väylältä Purolantielle on osoitettu ulkoilureittinä. Kaavaehdotus mahdollistaa pyöräily- ja muulle jalankulkuliikenteelle kevyen liikenteen reitin Norolantieltä kohti Lahden kaupunkia uuden asuinalueen läpi Pilvipurjeentietä, jota on levennetty kaavaluonnoksen jälkeen. Purolantielle osoitettua täydennysrakentamisen tonttia on kavennettu ja sen osoittamiseen ei nähdä erityistä estettä. Metsäistä maisemaa jää edelleen Purolantien varren asukkaille.

### **Kahden yksityishenkilön mielipide**

Mielipide koskee tämän asemakaavamuutoksen osalta Norolantietä, Purolantietä ja Toisenmäenkuja. Mielipiteessä otetaan esille tiestöön liittyviä asioita v. 1991 lähtien. Mielipiteessä otetaan esille aiempi alueen kokoojaväylän suunnittelu ja kysytään, milloin Kukkilan-Kalliolan osayleiskaavan tarkistustyö on tehty. Mielipiteessä kysytään myös, onko Norolantie muutettu kaavoituksessa yleiseksi tieksi ja milloin, sekä onko Toisenmäenkuja yksityistie. Mielipiteessä kysytään elinvoimavaliokunnan päätöstä Toisenmäenkuja ja Norolantien päällystys- ja viimeistelytoista v. 2022.

### **Kaavoittajan vastine:**

Kukkila-Kalliolan osayleiskaava ei ole kaavamuutosalueella voimassa. Kaava-alueella on voimassa Hollolan strateginen yleiskaava 2020, joka on hyväksytty 10.5.2021 ja tullut voimaan 21.8.2023 sekä asemakaava. Hollolan strategisessa yleiskaavassa 2020 ei ole tie- tai kokoojakatumerkintöjä kaavamuutosalueella. Yleisesti Strateginen yleiskaava on yleispiirteinen, ja siihen merkitään vain merkittävimpiä tie- ja kokoojakatuyhteyksiä. Tämänhetkessä voimassa olevassa asemakaavassa Norolantie, Toisenmäenkuja ja Purolantie ovat katuja. Toisenmäenkuja ja Norolantie on asemakaavoitettu kaduksi 27.5.1991 lainvoimaiseksi tulleella asemakaavalla sekä Purolantie 10.5.1993 lainvoimaiseksi tulleella asemakaavalla. Norolantien loppupää ja Toisenmäenkuja alkupää ovat mukana tässä kaavamuutoksessa. Ne ovat tarkoituksenmukaisia säilyttää nykyisellään katuina myös kaavamuutoksessa. Kyseiset katualueet ovat kunnan omistuksessa. Katusuunnitelma ei ole kaavasuunnitelma, vaan tarkempi suunnitelma kadun toteuttamiseksi. Kadun suunnittelu ja rakentaminen on voitu tehdä voimassa olevan asemakaavan mukaisesti. Kysyttyä elinvoimavaliokunnan päätöstä 20.12.2022 1 106 § (sisältää liitteitä), voi tiedustella kirjaamosta kirjaamo(at) hollola.fi. Mielipide muilta osin ei koske tätä asemakaavamuutosta.